

ОСОБЛИВОСТІ БУЛІНГУ. ЯК
РОЗПІЗНАТИ. ПРИЧИНИ,
НАСЛІДКИ, ОЗНАКИ.
ПСИХОЛОГІЧНІ ПОРАДИ

БУЛІНГ -ЦЕ

- Булінг - від англ. *bully* - хуліган, залякувати. Це навмисна повторювана поведінка, що проявляється у вигляді цькування, бойкоту, насмішок, дезінформації, знищення особистих, речей, побиття. Це небажана агресивна поведінка, яка призводить до цькування дитини іншою дитиною або групою дітей з метою приниження, залякування та демонстрації сили.

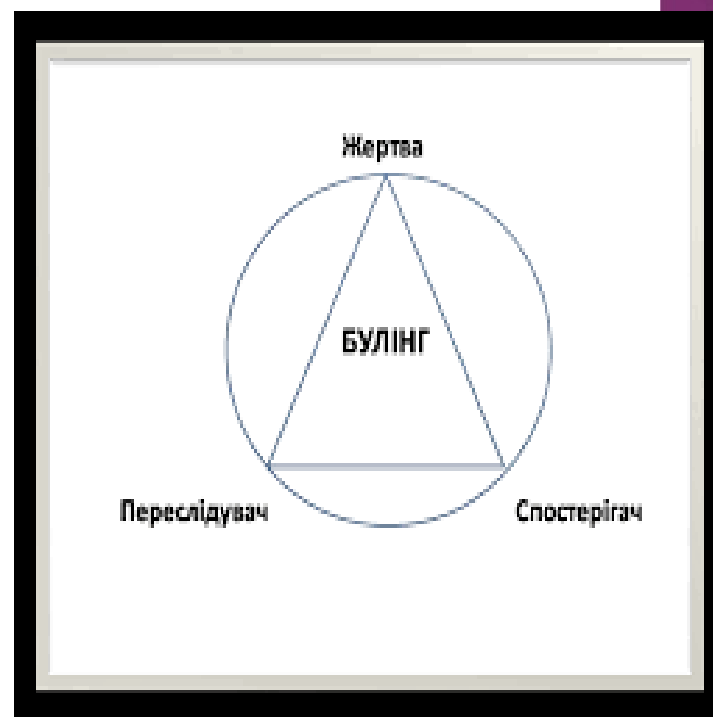
БУЛІНГ

- це агресивна і вкрай неприємна поведінка однієї дитини або групи дітей по відношенню до іншої дитини, що супроводжується постійним фізичним і психологічним впливом.
- Причин — безліч, а жертвою може стати кожен, хто не вписався у рамки того чи іншого колективу.

Ознаки булінгу

- беруть участь 3 сторони
- Негативно впливає на всіх учасників події
- Нерівність сил агресора та жертви

Булінг

- фізичний (штовхання, підніжки, бійки, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень)
- психологічний (поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, образливі жарти)
- економічний (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей)
- сексуальний (прізвиська та образи сексуального характеру, погрози)
- кібербулінг (цькування за допомогою мобільних телефонів або в інтернеті)

НЕ Булінг

- фізичні ушкодження, спричинені випадково (під час змагань, гри, тощо)
- необразливі жарти, емоційна спроба вирішити конфлікт, гучні суперечки
- випадкове псування речей
- залицяння (знаки уваги, смикання за косички, прийнятні стосунки хлопчиків та дівчат)
- спори, словесні перепалки, поодинокі образливі коментарі в соціальних мережах

Булінг має систематичний характер та спрямований на приниження жертви.

Чим конфлікт відрізняється від булінгу?

Конфлікт

- Одноразовий, неповторюваний акт
- Незгода, розбіжність думок
- Рівність сил
здатність кожної зі сторін впливати на процес конфлікту

VS

Булінг

- Тривалі, повторювані дії
- Агресивна поведінка з метою завдати шкоду та принизити
- Нерівність сил
різниця у фізичному стані, рівні соціально-психологічної адаптованості, стані здоров'я

Не кожен конфлікт є булінгом.

Ситуація, коли одна дитина штовхнула іншу без наміру завдати шкоду - **не є булінгом**.

Ситуація, коли дитина навмисно фотографує однокласників в роздягальнях та шантажує або поширює ці фото з метою приниження - **є булінгом**.

Види булінгу

булінг в освіті

булінг на роботі

булінг в сім'ї

ВИДИ БУЛІНГУ

BULLYING

ВЕРБАЛЬНИ

Й БУЛІНГ - ЦЕ

**СЛОВЕСНЕ
ЗНУЩАННЯ АБО
ЗАЛЯКУВАННЯ
ЗА ДОПОМОГОЮ
ЖОРСТОКИХ
СЛІВ,
ЯКЕ ВКЛЮЧАЄ В
СЕБЕ ПОСТІЙНІ
ОБРАЗИ,
ПОГРОЗИ І
НЕПОВАЖНІ
КОМЕНТАРІ ПРО
БУДЬ-КОГО.**

**Розвивати
взаємоповагу**

**Зміцнення
почуття власної
гідності**

**Розвиваємо
самоповагу**

ФИЗИЧНИЙ БУЛІНГ

ЦЕ ФІЗИЧНЕ
ЗАЛЯКУВАННЯ АБО
БУЛІНГ ЗА
ДОПОМОГОЮ
АГРЕСИВНОГО
ФІЗИЧНОГО
ЗАЛЯКУВАННЯ
ПОЛЯГАЄ У
БАГАТОРАЗОВО
ПОВТОРЮВАНИХ
УДАРАХ, СТУСАНАХ,
ПІДНІЖКАХ,
БЛОКУВАННІ І Т.П.

Слідкувати за
змінами фізичного
стану

Документувати дати
та час інцидентів

Звернення до
правоохоронних органів

СОЦІАЛЬНИЙ БУЛІНГ

СОЦІАЛЬНЕ
ЗАЛЯКУВАННЯ ІЗ
ЗАСТОСУВАННЯМ
ТАКТИКИ ІЗОЛЯЦІЇ
ПРИПУСКАЄ, ЩО
КОГОСЬ НАВМИСНО
НЕ ДОПУСКАЮТЬ ДО
УЧАСТІ В РОБОТІ
ГРУПИ.

Станьте другом

Розвивати
здібності у
спілкуванні

Розвивати
таланти, здібності

КІБЕРЗАЛЯКУВАН НЯ –

ПОЛЯГАЄ В
ЗВИНУВАЧЕННІ КОГОСЬ З
ВИКОРИСТАННЯМ
ОБРАЗЛИВИХ СЛІВ, БРЕХНІ
І НЕПРАВДИВИХ ЧУТОК ЗА
ДОПОМОГОЮ
ЕЛЕКТРОННОЇ ПОШТИ,
ТЕКСТОВИХ
ПОВІДОМЛЕНЬ І
ПОВІДОМЛЕНЬ В
СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.

Обмеження у
користуванні соц.мереж

**Не вступати у
діалог із
кривдником**

Повідомити про
кіберзалякування

Соціальна структура булінгу

АГРЕСОР

ЖЕРТВА

СПОСТЕРІГАЧ

Беруть активну
участь в булінгу
завжди три
групи дітей.

Булінг включає головні компоненти

відбувається у стосунках, учасники яких мають неоднакову владу

агресивна і негативна поведінка;

ця поведінка є навмисною;

здійснюється регулярно.

Особливості та види булінгу в школі

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Фізичний булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Поведінковий булінг

Виражається в постійних глузуваннях, образах, окриках і навіть прокльони, підступ.

Вербальна агресія

Дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

Кібербулінг

Основні механізми розвитку булінгу

СТРАХ

1

ЗАЗДРОЩІ ТА КОНКУРЕНЦІЯ

2

**БАЖАННЯ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ
ВЛАСНІЙ ВОЛІ**

3

**БАЖАННЯ ВИТІСНИТИ
КОГОСЬ ІЗ ГРУПИ**

4

БАЖАННЯ ПРИНИЗИТИ ІНШОГО

5

Психологічний булінг

вербальний булінг

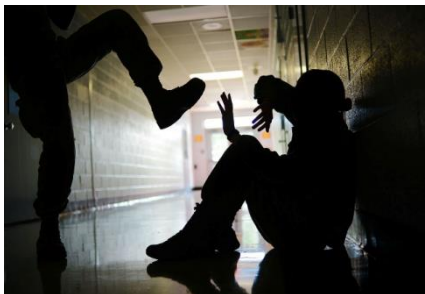
де знаряддям служить слово (образливе ім'я, з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток...)

образливі жести або дії

залякування

використання агресивної мови тіла і інтонацій голосу для того, щоб змусити жертву здійснювати або не здійснювати що-небудь.

BULLYING

ізоляція

жертва навмисне ізолюється, виганяється або ігнорується частиною учнів або всім класом

вимагання

грошей, їжі, інших речей, примус що-небудь вкрати

пошкодження та інші дії з майном

крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви

Мотивацією до булінгу

стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість; боротьба за владу; потреба підпорядкування лідерові, нейтралізації суперника, самоствердження тощо (аж до задоволення садистських потреб окремих осіб.

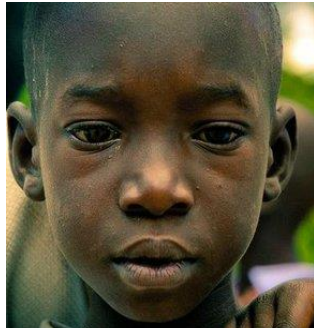

Дискримінуються діти

за такими ознаками:

- стать, вік,
- хвороби,
- інвалідність,
- сімейний стан,
- зовнішність,
- відсутність досвіду життя в колективі,
- низький інтелект,
- релігійні переконання,
- етнічне походження,
- місце проживання,
- майновий стан,
- мова,
- страх перед школою.

Риси жертв булінгу

**Вони полохливі, чутливі,
замкнуті та сором'язливі.**

**Вони схильні до депресії і
частіше за своїх ровесників
думають про самогубство.**

**Вони часто тривожні, невпе-
внені в собі, нещасні і мають
низьку самооцінку.**

**Не мають жодного друга,
спілкуються з дорослими,
частіше, ніж з однолітками.**

діти, які самі зазнавали образ вдома, в дитячому садочку чи в молодших класах;

діти з неблагонадійних сімей;

діти з середньою чи низькою успішністю

діти, які хочуть себе показати, завоювати популярність в очах інших, будь-яким способом привабити до себе увагу;

**Хто
ображає
найчастіше**

Характеристика агресора булінгу

**Неврівноваженість,
самозакоханість.**

**Надмірна злість, ворожість,
бажання «почухати кулаки».**

**Підвищене положення
в суспільстві.**

Як впоратись з ситуацією самотійно

Ігноруйте кривдника.

Не соромтеся обговорювати.

Стримуйте гнів та злість.

Не вступайте в бійку.

Використайте гумор.

ЧОМУ БУЛЯТЬ?

1. Вважають, що це смішно і в цьому немає великої проблеми чи трагедії. Діти, які булять, не надто переймаються почуттями тих, кого вони ображають.
2. Вважають, що дорослі не будуть звертати на це уваги.
3. Вважають, що хтось заслуговує на таке ставлення. Або так себе заспокоюють.
4. Вважають, що така поведінка є нормою
5. Самі зазнали булінгу.
6. Хочуть відчувати силу та вплив. Прагнуть уваги та лідерства у групі.
7. Інколи — через почуття самотності і невпевненості.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТЕБЕ БУЛЯТЬ?

- Немає універсального та швидкого рішення, проте є п'ять кроків, які точно варто зробити, щоб впоратись із булінгом.

Якщо ти у ситуації булінгу:

- 1. У жодному разі не тримай це в секреті. Виріши, кому ти довіряєш і можеш про це розповісти: батькам чи іншим родичам, другу або подрузі, викладачу, психологу, тренеру або навіть друзям своїх батьків.
- 2. Не бійся просити про допомогу — вона тобі необхідна.
- 3. Припини звинувачувати себе чи виправдовувати дії інших. Ніхто не має права порушувати твої кордони, примушувати робити щось, принижувати чи ображати тебе. Така поведінка не прийнятна.
- 4. Якщо трапилась будь-яка небезпечна для тебе ситуація, звертайся за допомогою до адміністрації коледжу, викладачів, старших студентів, батьків.
- 5. Проконсультуйся з практичним психологом, щоб відновити відчуття впевненості у своїх силах та зрозуміти, як діяти далі.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТИ БАЧИШ, ЯК БУЛЯТЬ ІНШОГО?

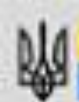
- Студенти, які піддаються булінгу, починають вигадувати приводи, щоб не ходити на заняття, прикидаються хворими. Стають замкнутими, втрачають смак до життя і перестають вчитися. Що робити, якщо ти бачиш, як булять іншого, і хочеш йому допомогти:
- 1. Ти можеш бути тим, хто нарешті почне про це говорити.
- 2. Якщо бачиш ситуацію булінгу, одразу клич на допомогу дорослих, які є поруч.
- 3. Якщо тобі пропонують приєднатися до булінгу або дивитися на те, що відбувається, рішуче відмовляйся.
- 4. Якщо твій друг чи подруга поділилися з тобою, що вони потрапили у ситуацію булінгу, обов'язково говори з ними про це — вони потребують твоєї підтримки. Порадь звернутися по допомогу до дорослих, яким ви довіряєте.

ЯКЩО ТИ ПОВОДИШСЯ ЯК ТОЙ, ХТО БУЛИТЬ...

- 1. Зрозумій, булінг - це твої дії, а не твоя особистість. Ти можеш ними керувати та змінювати на краще.
- 2. Дорослі дійсно переймаються тим, що відбувається. Навіть, якщо здається, що це не так.
- 3. Булінг завдає фізичного та емоційного болю іншому. Подумай, ти дійсно цього прагнеш?
- 4. Деякі речі можуть здаватися смішними та невинними, проте вони можуть завдати шкоди іншій людині.
- Викресли булінг зі свого життя!**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БУДІНГ

ШТРАФ
(Від 850 до 3400 грн.)

ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ
(від 20 до 60 годин)

ВИПРАВНІ РОБОТИ
(до 20% заробітку)

ХТО НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ?

16 років

Батьки

Керівник
закладу освіти

ТЕХНОЛОГІЇ РЕАГУВАННЯ НА ВИЯВЛЕНІ ФАКТИ БУЛІНГУ:

- При встановленні факту або підозрі на наявність булінгу батьки або викладач повідомляє про це адміністрацію закладу.
- Адміністрація спільно з психологічною службою невідкладно реагує на представлені факти.
- Безпосередня робота куратора, практичного психолога з булерами та жертвами.
- Бесіда з студентами щодо з'ясування проявів булінгу.
- Бесіда окремо з булерами та окремо з жертвами третирування.
- Бесіда окремо з батьками булерів та окремо з батьками жертв булінгу щодо ситуації, що склалася та визначення шляхів її подолання.
- Відпрацювання навичок поведінки жертв та виведення їх зі стану жертви.
- Рекомендації куратору.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ